

*Aanbrengen van het riet op de beplating
Het riet wordt niet aan bindlatten bevestigd, maar op de beplating geschroefd*

Het monumentale, onderschoten rietdak

Bij onderhoud en herstel van rieten daken speelt in toenemende mate de vraag naar verbetering van de brandveiligheid en de (geluid)isolatiewaarde. Vervanging van het traditionele gebonden rietdak door een onderschoten rietdak kan voor die verbetering zorgen. Daarom heeft de RDMZ besloten in bepaalde gevallen positief te adviseren bij een vergunningaanvraag voor vervanging.

Vooraf bij boerderijen met een rieten dak komt het aspect van brandveiligheid vaak aan de orde, omdat bij herbestemming de tot dan toe niet voor bewoning bestemde bouwdelen en objecten een woonfunctie krijgen. Tijdens een onlangs gehouden vakspecialistisch overleg, waarbij technici en waardestellers van de RDMZ, vertegenwoordigers uit de rietdekkers branche, brandpreventie- en brandbestrijdingsdeskundigen samen met deskundigen uit het verzekeringswezen over dit onderwerp in gesprek waren, is vast komen te staan dat in bepaalde gevallen de traditionele dekmethode plaats moet kunnen maken voor een rietbevestigingswijze die brandveilig is.

De RDMZ is van mening dat in die gevallen, waarin het risico voor het rietgedekte monument en zijn soms monumentale buurpanden groot is, kan worden overgegaan tot rietbevestiging met een nieuwe techniek. Die techniek, langer bekend als het zogenaamde 'schroefdak' komt voor monumentale toepassing neer op een speciale dekmethode, waarbij een enkele of dubbeldunne bebording of beschieting in de plaats komt van de bindroeden waaraan het traditionele rietdek is bevestigd. Deze nieuwe, specifiek voor monumenten gedefinieerde dekmethode, die volgens afspraak met de Vakfederatie Rietdekkers met de term onderschoten rietdak wordt aangeduid, levert een zodanig voordeel voor monumentenbehoud op dat het offeren van historische ambachtelijkheid verantwoord is.

Omdat met de techniek van het onderschoten rietdak het uitwendige aspect van de rietkap geheel ongewijzigd kan blijven, is een belangrijk bezwaar van het schroefrietdetail op dikke, vaak als isolatiesandwich uitgevoerde dakplaten weggenomen. Met het onderschoten rietdak blijven ontworpen of door zetting ontstane glooiingen in de dakhuid intact en ook de aansluiting op gevels, kapellen en schoorstenen blijft zoals die bij het traditioneel gedekte rietdak was. De RDMZ zal in die gevallen positief adviseren op een vergunningaanvraag voor vervanging van het traditioneel gebonden rietdak door het onderschoten rietdak; tevens is die vervanging dan subsidiabel. Hoewel dat voor het RDMZ-standpunt geen rol speelt, is een gunstige bijkomstigheid van het goed uitgevoerde onderschoten rietdak dat ook de thermische en akoestische isolatie van het dak ermee verbetert.

Er zijn nadrukkelijk situaties waarin de schroefmethode voor rietbevestiging naar het oordeel van de RDMZ niet kan worden toegepast.

Zo moeten gebouwen met bijzondere, traditionele rietdekkingen (zoals bij molens, bij historische gebouwen met patroondekking en vlechtmotieven in het riet of stro, bij sterk gekromde dakvlakken) en objecten waar het veiligheidsaspect niet of nauwelijks speelt (zoals stallen, priëlen, onbewoonde schuren) hun traditionele gebonden rietdek behouden. Verder zijn er aan de uitvoering van het onderschoten rietdak, omwille van het behoud van cultuurwaarden en met het oog op de brandpreventieve prestatie, de volgende condities gesteld. Voor een vergunning voor vervanging zal aan déze condities moeten worden voldaan.

De kapconstructie:

- behalve het aanwezige riet mogen slechts de oude bindlatten worden afgenomen;
- de dakconstructie (sporen, kepers) mag niet door uitvullen vlakker gemaakt worden: eventuele glooiingen of zeeg, ontworpen dan wel door zetting ontstaan, dienen volledig gehandhaafd te blijven;
- een eventuele dampremmende laag dient onder de aan te brengen beplating te worden aangebracht.

De beplating:

- de aan te brengen beplating mag de dikte van de weg te nemen bindroeden niet te boven gaan;
- de aan te brengen beplating dient enkel dan wel dubbeldun te worden aangebracht. Dit laatste toe te passen indien de kap karakteristieke glooiingen vertoont;
- de beplating dient onderling hermetisch aaneengesloten te zijn, zodat bij een eventuele brand geen zuurstof van binnenuit kan worden aangetrokken;

Het riet:

- het riet dient van eerste kwaliteit te zijn;
- de dikte van het rietpakket en de contour van het rietdek na uitvoering moeten volledig conform de historische maat en vorm zijn.

